

HOTĂRÂREA Nr. _____
din _____ 2023
privind adoptarea Bugetului General de Venituri și Cheltuieli
al Municipiului Arad pentru anul 2023

Având în vedere inițiativa domnului Călin Bibarț, Primarului Municipiului Arad, exprimată prin Referatul de aprobare nr. 4078/18.01.2023,

Luând în considerare Raportul de specialitate nr. 4080/18.01.2023 al Direcției Economice;

Ținând cont de Adresele nr. 99771/28.12.2022, nr. 99772/28.12.2022 și nr. 3239/16.01.2023 din partea Administrației Județene a Finanțelor Publice Arad;

Analizând Adresa nr.477/09.01.2023 din partea Consiliului Județean Arad;

Văzând Propunerile de buget pe anul 2023 depuse de ordonatorii de credite ai Bugetului General al Municipiului Arad, Notele de fundamentare privind propunerile de buget pe anul 2023 din partea compartimentelor de specialitate din cadrul Primăriei Municipiului Arad;

Cu respectarea Hotărârii Consiliului Local al Municipiului Arad nr. 2/09.01.2023 privind acoperirea definitivă a deficitului bugetului local pentru secțiunea de dezvoltare aferent anului 2022 din excedentul bugetului local, a Hotărârii Consiliului Local al Municipiului Arad nr. ___/___2023 privind repartizarea excedentului bugetar al Municipiului Arad și a Hotărârii Consiliului Local al Municipiului Arad nr. 688/22.12.2022 privind stabilirea impozitelor și taxelor locale pentru anul 2023,

În conformitate cu prevederile Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare,

În baza Legii nr. 368/2022, legea bugetului de stat pentru anul 2023;

În temeiul drepturilor conferite prin art. 129 alin. (1), alin. (2) lit. b), d), alin. (4) lit. a), alin. (7), art. 139 alin. (1), alin (3) lit. a), art. 196 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

CONSILIUL LOCAL AL MUNICIPIULUI ARAD
HOTĂRĂȘTE

Art.1: (1) Se aprobă **Veniturile bugetului local pe anul 2023**, în sumă de **799.615,11 mii lei**, conform *Anexei I*, ce face parte integrantă din prezenta hotărâre;

Art.2: (1) Se aprobă **Cheltuielile bugetului local pe anul 2023**, în sumă de **826.979,11 mii lei**, conform *Anexei I*, ce face parte integrantă din prezenta hotărâre;

Art.3: Se aprobă creditele de angajament și creditele bugetare defalcate pe ordonatorii de credite de la capitolele: 51 “Autorități publice și acțiuni externe”, 54 “Alte servicii publice generale”, 55 “Tranzacții privind datoria publică și împrumuturi”, 61 “Ordine publică și siguranța națională”, 65 “Învățământ”, 66 “Sănătate”, 67 “Cultură, recreere și religie”, 68 “Asigurări și asistență socială”, 70 “Locuințe, servicii și dezvoltare publică”, 74 “Protecția mediului”, 81 “Combustibili și energie”, 84 “Transporturi”, 87 “Alte acțiuni economice”, conform *Anexelor IA-IO*, ce fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art.4: Se aprobă *Centralizatorul Proiectelor cu finanțare din fonduri externe nerambursabile pe anul 2023, conform Anexei 1P*, ce face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art.5: Se aprobă *Lista programului de investiții și Lista de Dotări pe anul 2023 cu finanțare din fonduri externe nerambursabile*, conform *Anexelor 1Q-1Q4*, ce face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art.6: Se aprobă *Lista programului de investiții pe anul 2023*, conform *Anexelor 1R și 1R7*, ce fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art.7: Se aprobă *Lista programului de investiții pe anul 2023 cu finanțare din transferuri*, conform *Anexei 1S*, ce face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art.8: Se aprobă *Bugetul instituțiilor publice și activităților finanțate din venituri proprii și subvenții pe anul 2023*, în sumă de **51.866 mii lei**, conform *Anexelor 2 și 2A- 2G*, ce fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art.9: Se aprobă *Lista programului de investiții pe anul 2023 cu finanțare din venituri proprii și subvenții*, conform *Anexelor 2H – 2J*, ce fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art.10: Se aprobă *Bugetul creditelor interne pe anul 2023*, în sumă de **63.500 mii lei**, conform *Anexelor 3*, ce fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art.11: Se aprobă *Lista programului de investiții pe anul 2023 cu finanțare din credite externe*, conform *Anexei 3A-3B*, ce face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art.12: Se aprobă *Bugetul fondurilor externe nerambursabile pe anul 2023*, în sumă de **3.675 mii lei**, conform *Anexelor 4 și 4A – 4B*, ce fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art.13: Se aprobă *Bugetul General al Municipiului Arad pe anul 2023*, la venituri în sumă de **882.661,11 mii lei** și la cheltuieli în sumă de **921.281,11 mii lei**.

Art.14: Prezenta hotărâre se va duce la îndeplinire de către Primăria Municipiului Arad și se va comunica Direcției Economice, Administrației Județene a Finanțelor Publice Arad și Instituției Prefectului Județului Arad.

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ

S E C R E T A R

PRIMARUL MUNICIPIULUI ARAD
Nr. 4078/18 ianuarie 2023

REFERAT DE APROBARE

Având în vedere:

- ❖ Legea Bugetului de stat pe anul 2023, nr. 368/2022;
- ❖ Legea nr.273 din 2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
- ❖ Fondurile repartizate prin Decizie a șefului Administrației Județene a Finanțelor Publice Arad din Sume defalcate din TVA pentru finanțarea cheltuielilor descentralizate;
- ❖ Nivelul cotelor defalcate din impozitul pe venit, transmise de către AJFP Arad;
- ❖ Propunerile de buget înaintate de către ordonatorii de credite ai Bugetului General al Municipiului Arad;
- ❖ Referatele și Notele de fundamentare privind veniturile și cheltuielile bugetului general pe anul 2023, înaintate de către serviciile și birourile de specialitate din cadrul Primăriei Municipiului Arad;
- ❖ Hotărârea Consiliului Local al Municipiului Arad nr. 688/2022, privind stabilirea impozitelor și taxelor locale pentru anul 2023, precum și instituirea unor taxe speciale;
- ❖ Necesitatea respectării echilibrului bugetar;
- ❖ Hotărârea de Consiliu privind repartizarea excedentului bugetar, pe destinațiile stabilite de lege;
- ❖ Legislația în vigoare privind veniturile și cheltuielile bugetare;

PROPUN:

Aprobarea Bugetului General de Venituri și Cheltuieli al Municipiului Arad pe anul 2023, format din:

- a. Bugetul local;
- b. Bugetul instituțiilor publice și activităților finanțate din venituri proprii și subvenții;
- c. Bugetul creditelor externe;
- d. Bugetul fondurilor externe nerambursabile,

Conform fundamentărilor prezentate în referatele de specialitate și având în vedere sumele înscrise în anexele la proiectul de hotărâre.

PRIMAR,
Călin Bibarț

PRIMĂRIA MUNICIPIULUI ARAD
DIRECTIA ECONOMICĂ
Serviciul Buget
Nr. 4080/18.01.2023

**Raport de specialitate privind proiectul bugetului de venituri și cheltuieli
al Municipiului Arad pentru anul 2023**

Bugetul local reprezintă documentul prin care sunt prevăzute și aprobate, în fiecare an, veniturile și cheltuielile unității administrativ-teritoriale Municipiul Arad. Veniturile și cheltuielile bugetului local alcătuiesc bugetul general care, după consolidare, prin eliminarea transferurilor de sume dintre bugete, va reflecta dimensiunea efortului financiar public și starea de echilibru sau dezechilibru.

Creditele bugetare aprobate se utilizează pentru finanțarea administrației publice locale, programelor, proiectelor, activităților, acțiunilor, obiectivelor și altele asemenea, potrivit scopurilor prevăzute în legi și alte reglementări și vor fi angajate și folosite în strictă corelare cu gradul previzionat de încasare a veniturilor bugetare.

Proiectul de buget al Municipiului Arad a fost întocmit în baza unor principii bugetare prevăzute de Legea finanțelor publice locale nr.273/2006 și anume:

- Principiul universalității;
- Principiul transparenței și publicității;
- Principiul unității;
- Principiul unității monetare;
- Principiul anualității;
- Principiul specializării bugetare;
- Principiul echilibrului.

Pe lângă finanțarea structurilor care alcătuiesc aparatul de specialitate al primarului Municipiului Arad, din bugetul local sunt finanțate și unitățile/structurile subordonate Municipiului Arad, ai căror conducători au calitatea de ordonatori terțiari de credite și anume:

- 40 unități de învățământ preuniversitar;
- Teatrul Clasic "Ioan Slavici" Arad;
- Filarmonica Arad;
- Centrul Municipal de Cultură Arad;
- Direcția de Asistență Socială Arad;
- Centrul de Ingrijire pentru Persoane Varstnice Arad;
- Cantina Municipală Arad;

În conformitate cu prevederile legislative, Ministerul Finanțelor Publice transmite direcțiilor generale ale finanțelor publice sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat și transferurile consolidabile, aprobate prin legea bugetului de stat; ulterior, direcțiile generale ale finanțelor publice județene, precum și consiliile județene, în condițiile legii, repartizează pe unități administrativ-teritoriale, sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat, precum și transferurile consolidabile pentru bugetele locale, în vederea definitivării proiectelor bugetelor locale de către ordonatorii principali de credite.

Pe baza veniturilor proprii și a sumelor repartizate din bugetul de stat, ordonatorii principali de credite, definitivează proiectul bugetului local, care se publică în presa locală sau se afișează la sediul unității administrativ-teritoriale, ulterior fiind supus aprobării autorităților deliberative, de către ordonatorii principali de credite;

Nivelul veniturilor din cote defalcate din impozitul pe venit și din sume defalcate din TVA a fost repartizat și comunicat prin adresele nr. 99771/28.12.2022, nr. 99772/28.12.2022 și

nr.3239/16.01.2023 ale Serviciului de Sinteză și Asistență Elaborării și Execuției Bugetelor Locale din cadrul Direcției Generale Regionale a Finanțelor Publice Timișoara.

Conform Legii bugetului de stat pe anul 2023 nr. 368/2022, din impozitul pe venit estimat a fi încasat la bugetul de stat la nivelul Municipiului Arad, se repartizează, cota de 63%, prin decizie a directorului Direcției Generale Regionale a Finanțelor Publice. Această cotă se repartizează prin derogare de la prevederile Legii 273/2006 privind finanțele publice locale, art.32, prin care a fost stabilită inițial o cotă de 65%, iar o cotă de 2% se repartizează instituțiilor publice de spectacole, conform art.6 alin.1 lit.e respectiv art.7 din Legea bugetului de stat pe anul 2023.

Sumele încasate din cote defalcate din impozitul pe venit reprezintă venituri proprii ale bugetului local și se folosesc pentru finanțarea oricărui tip de cheltuieli, în timp ce sumele defalcate din TVA se alocă de la bugetul de stat având destinație precisă stabilită de Guvernul României.

Destinația sumelor defalcate din TVA este următoarea:

a) finanțarea de bază a unităților de învățământ preuniversitar de stat pentru categoriile de cheltuieli prevăzute la art. 104 alin. (2) lit. b)-d) din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare;

b) finanțarea drepturilor asistenților personali ai persoanelor cu handicap grav sau indemnizațiilor lunare ale persoanelor cu handicap grav acordate în baza prevederilor art. 42 alin. (4) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în proporție de maxim 90% conform art. 20 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013, aprobată cu completări prin Legea nr. 28/2014, cu modificările și completările ulterioare;

c) finanțarea cheltuielilor descentralizate la nivelul sectoarelor și municipiului București, respectiv pentru: servicii sociale din sistemul de protecție a copilului, măsurile de protecție de tip centre de zi și centre rezidențiale pentru persoane adulte cu handicap, implementarea Programului pentru școli al României, în perioada ianuarie-iunie a anului școlar 2021-2022, potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 881/2021, cheltuielile cu bunuri și servicii pentru întreținerea curentă a unităților de învățământ special și Centrul Municipiului București de Resurse și Asistență Educațională, plata sprijinului sub formă de contribuții, care va asigura completarea drepturilor salariale neacoperite din fondurile proprii ale unităților de cult locale pentru personalul neclerical angajat în unitățile de cult, potrivit prevederilor art. 9 alin. (1) lit. a) din secțiunea a 3-a, lit. E, a capitolului III „Culte“, din , cu modificările și completările ulterioare, drepturile copiilor anexa nr. I la Legea-cadru nr. 153/2017 cu cerințe educaționale speciale care frecventează învățământul special și învățământul de masă, finanțarea stimulentei educațional, sub formă de tichete sociale stabilit de Legea nr. 248/2015, republicată, pentru preșcolarii din învățământul special și învățământul de masă, bursele elevilor din învățământul special și învățământul de masă;

d) finanțarea stimulentei educațional, sub formă de tichete sociale, stabilit de Legea nr. 248/2015, republicată;

e) finanțarea drepturilor copiilor cu cerințe educaționale speciale integrați în învățământul de masă, potrivit prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 564/2017, cu modificările ulterioare, în cuantumul stabilit potrivit prevederilor lit. a) din anexa la Hotărârea Guvernului nr. 904/2014;

f) finanțarea cheltuielilor de funcționare ale căminelor pentru persoane vârstnice de la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor, sectoarelor municipiului București și municipiului București, potrivit prevederilor art. 18 alin. (5) lit. c) din Legea nr. 17/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în baza standardelor de cost calculate pentru beneficiari/tipuri de servicii sociale, aprobate conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 426/2020;

g) finanțarea cheltuielilor cu bursele acordate elevilor din unitățile de învățământ preuniversitar de stat de la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor, potrivit prevederilor art. 82 și 105 din Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Creșterea nivelului salariului minim brut pe economie, în anul 2023 la 3.000 lei, va influența nivelul cheltuielilor bugetului local, prin majorarea prețurilor achitate pentru bunurile și serviciile achiziționate de către Municipiul Arad.

Pentru anul 2023, proiectul de buget general al unitatii administrativ - teritoriale, este structurat astfel:

I. Bugetul local

a. Veniturile bugetului local pentru anul 2023 sunt în valoare de 796.550,11 mii lei, iar veniturile încasate în anul 2022, conform execuției de casă, sunt în valoare de 713.075,22 mii lei.

Nivelul veniturilor din impozite și taxe locale a fost estimat de către Direcția Venituri având la bază prevederile Hotărârii Consiliului Local al Municipiului Arad nr.688/22.12.2022, privind stabilirea impozitelor și taxelor locale în Municipiul Arad pentru anul 2023.

Excedentul anilor precedenți aflat în sold la 31.12.2022 în valoare de 32.941.799,79 lei, va fi repartizat conform Hotărârii Consiliului Local al Municipiului Arad.

Veniturile totale se compun din:

- Venituri fiscale (cote defalcate din impozitul pe venit și sume defalcate din taxa pe valoare adăugată) și venituri nefiscale;
- Venituri din capital;
- Subvenții de la bugetul de stat;
- Sume primite de la UE/alti donatori în contul platilor efectuate și prefinanțari.

b. Cheltuielile bugetului local se clasifică, după natura lor, în cheltuieli operaționale și de capital, exprimând preocuparea și capacitatea autorității locale de a asigura fondurile necesare funcționării serviciilor și dezvoltării publice.

În sinteză, cheltuielile bugetului local pe anul 2023, în valoare de 821.525,11 mii lei, se prezintă astfel:

1. Autorități publice și acțiuni externe în suma de 79.518 mii lei, din care:
 - secțiunea funcționare: 71.504 mii lei;
 - secțiunea dezvoltare: 8.014 mii lei;
2. Tranzacții privind datoria publică și împrumuturi în suma de 8.576 mii lei, din care:
 - secțiunea funcționare: 8.576 mii lei;
 - secțiunea dezvoltare: 0,00 mii lei;
3. Ordine publică și siguranța națională în suma de 25.485 mii lei, din care:
 - secțiunea funcționare: 21.129 mii lei;
 - secțiunea dezvoltare: 4.356 mii lei;
4. Invatamant în suma de 74.835,11 mii lei, din care:
 - secțiunea funcționare: 53.842,11 mii lei;
 - secțiunea dezvoltare: 20.993 mii lei;
5. Sănătate în suma de 22.663 mii lei, din care:
 - secțiunea funcționare: 18.642 mii lei;
 - secțiunea dezvoltare: 4.021 mii lei;
6. Cultura, recreere, religie în suma de 102.656 mii lei, din care:
 - secțiunea funcționare: 61.657 mii lei;
 - secțiunea dezvoltare : 40.999 mii lei;
7. Asigurări și asistență socială în suma de 79.422 mii lei, din care:
 - secțiunea funcționare: 74.711 mii lei;
 - secțiunea dezvoltare : 4.711 mii lei;
8. Locuințe, servicii și dezvoltare publică în suma de 46.999 mii lei, din care:

- secțiunea funcționare: 37.628 mii lei;
 - secțiunea dezvoltare : 9.371 mii lei;
9. Protecția mediului în suma de 43.888 mii lei, din care:
- secțiunea funcționare: 23.347 mii lei;
 - secțiunea dezvoltare : 20.541 mii lei;
10. Combustibil și energie în suma de 122.805 mii lei, din care:
- secțiunea funcționare: 53.156 mii lei;
 - secțiunea dezvoltare : 69.649 mii lei;
11. Transporturi în suma de 208.837 mii lei, din care:
- secțiunea funcționare: 74.580 mii lei;
 - secțiunea dezvoltare : 134.257 mii lei.

Ponderile cele mai mari în cadrul cheltuielilor operaționale le au cheltuielile cu serviciile publice, cheltuielile cu unitățile de învățământ, serviciul datoriei publice locale, funcționarea instituțiilor publice și de asistență socială.

Serviciile publice finanțate din bugetul consolidat al municipiului Arad includ:

- străzile – lucrările de întreținere, extindere și modernizare;
- salubritate – salubritatea spațiilor aparținând domeniului public;
- spații verzi – întreținerea și amenajarea de spații verzi;
- iluminatul public- consumul de energie electrică privind funcționarea acestuia;
- suportarea integrală sau parțială a costurilor de transport pe mijloacele de transport public aferente unor categorii sociale;
- subvențiile pentru diferența de preț și tarif la energia termică livrată populației.

Programele sociale finanțate din bugetul consolidat al Municipiului Arad includ:

- remunerația însoțitorilor persoanelor cu handicap;
- indemnizațiile persoanelor cu handicap;
- ajutoare sociale pentru persoanele defavorizate;
- ajutoare pentru încălzirea locuințelor;

Acordarea de subvenții operatorilor locali de servicii publice – producerea și distribuția de energie termică, transport în comun de călători, asigură prestarea acestor servicii la nivelul standardelor și în condițiile unor tarife accesibile beneficiarilor acestor servicii.

Serviciul datoriei publice în anul 2023 este compus din dobanzi și comisioane în suma de 8.576 mii lei și rambursări de credite interne în suma de 20.056 mii lei, aferente creditelor contractate de către Municipiul Arad, postate pe site-ul Municipiului Arad.

II. Bugetul instituțiilor publice și activităților finanțate integral sau parțial din venituri proprii

Bugetul instituțiilor publice și activităților finanțate integral sau parțial din venituri proprii este compus din:

- 39 de Unități de Învățământ din Municipiul Arad, în suma de 18.289 mii lei;
- Teatrul Clasic “Ioan Slavici” Arad, în sumă de 10.252 mii lei;
- Filarmonica Arad, în sumă de 10.330 mii lei;
- Centrul Municipal de Cultură Arad, în sumă de 23.940 mii lei;
- HUB Cultural mARTA Arad, în sumă de 310 mii lei;

Conform prevederilor legislative aferente art.39, alin.3 din Legea nr. 273/2006 privind Finanțele Publice Locale, Primarul Municipiului Arad aduce la cunoștința cetățenilor proiectul bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2023 și îl supune dezbaterii publice, în vederea formulării

de propuneri cu privire la conținutul acestuia, prin urmare, persoanele interesate pot transmite electronic sugestiile, la adresa de registratura@primariaarad.ro, telefonul cetățeanului 0257984 până la data de 1.02.2023.

**PRIMAR,
Călin Bibart**

**DIRECTOR ECONOMIC,
Marinela David**

**ȘEF SERVICIU BUGET,
Olimpia Stoica**